SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON D C20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 143. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го ЛИПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 28, 1984 No. 143. VOL. XCI.

КАНАДА ПРИЙМЕ УКРАЇНЦІВ З ПОЛЬЩІ

Торонто. — Канадський уряд оголосив цього тижня, що позволить 118 українцям, які втекли з Польщі до Австрії, імігрувати до Канади.

Українці, які їхали на прощу до Риму, попросили політичного азилю в Австрії в четвер, 19-го липня. Канадські урядовці, які перепитували втікачів, що тепер перебувають в Трайскірхен біля Відня, сказали, що всі групи у віці від 18 до 29 хочуть імігрувати до Канади.

Богдан Микитюк, президент Канадсько-Української Іміграційної Служби (КУІС) подав до відома, що його організація візьме відповідальність за оплачення коштів переселення, якщо федеральний уряд не годиться опікуватися цією групою. Посол Джессі Флис заявив, що приватне спонзорство не буде потрібне.

„Ми надіємося, що ми зможемо прийняти всіх українців під існуючим іміграційними квотами", — сказав Дж. Флис. Імігрантам, які приїжджають під урядовим спонзорством, уряд покриває кошти поселення в Канаді. Дж. Флис додав, що канадський уряд буде переглядати їхні аплікації ще цього місяця.

Одначе, крім цієї великої групи, ще перебуває коло 40 українських втікачів із Східньої Европи у переходових таборах Австрії й Східньої Німеччини. Кошти пов'язані із спонзорством є дуже великі, приблизно 2,500 дол. на одну особу.

Щоб допомогти тим втікачам КУІС потребує фінансової підтримки української громади. Дотації слід пересилати на адресу: Canadian Ukrainian Immigrant Aid Society, 120 Runnymede Rd., Toronto, Ont. M6S 2Y3.

В Ню Джерзі будуть помагати фінансово студентам

Трентон, Н. Дж. — Губернатор Ню Джерзі Томас Кейн підписав у вівторок, 24-го липня ц.р. два закони, з яких один важливий тим, що заохотить велику кількість студентів, які є особливо здібні, щоб вони вступали до університетів і до коледжів на терені того стейту.

Поміч у заплаченні вищих студій виноситиме 1.4 мільйона долярів, а закон цей запропонував сенатор Меттю Фелдмен.

Підписавши цей закон, губернатор Т. Кейн пояснив, що вже довгий час найздібніші випускники середніх шкіл в Ню Джерзі виїздять на дальші студії до інших частин країни. Він надіється, що допомогою у коледжових оплатах, цей стан зміниться і вони зможуть студіювати у своєму родинному стейті, а опісля і залишатися в ньому на праці та тим самим помагати до вищого рівня культури і стану Ню Джерзі.

На підставі того закону Рада допомоги студентам може видавати стипендії на науку у коледжах без великого обмеження. Одже можна буде одержати стипендію вищу як 500 долярів для студій і до 4,000 річно для дальших студій на університеті. На підставі нового закону, запропонована стипендія має бути одобрена департаментом вищих студій. Стипендії можуть отримати студенти без уваги на фінансовий стан їх батьків.

Гроші на ці нові стипендії будуть приходити із ощадностей стейтового бюджету фондів для вищої освіти. Цей департамент обчислює, що 11,275 студентів одержало в тому році стипендію зі стипендійного фонду, а загальна сума на стипендії буде біля 5 мільйонів.

Плянують Український вечір в Айзенгавер парку

Іст Медов, Н.Й. — Український вечір тут в Айзенгавер парку відбудеться в суботу, 25-го серпня ц.р. о год. 7:45.

В програмі беруть участь: Кобзарська школа „Гомін Степів" керівник Юліян Китастий, танцювальний ансамбль „Скоморохи", хореограф Рома Приймак-Богачевська, та „Булава" з Тороно, керівник Іван Голюк.

Вступ на цю програму є вільний. Проситься принести свої крісла.

Спонзорами етнічних вечорів є Европейсько-американський банк і департамент парків і розваги повіту Нассо.

УКРАЇНЦІ КОНЦЕРТУВАТИМУТЬ ПІД ЧАС ВІДКРИТТЯ ОЛІМПІЯДИ

Хор „Кобзар" з диригентом В. Божиком.

Лос Анджелес (С. Шумський, тел.). — У суботу, 28-го липня, під час офіційного відкриття XXIII Олімпійських Ігрищ біля Колісею, тобто головного стадіону Ігрищ, відбудеться міжнародний фестиваль музики, пісні і танку, в якому також виступлять українські танцювальні групи цього міста.

Українську групу репрезентуватимуть мішаний хор „Кобзар" під батутою Володимира Божика, український танцювальний ансамбль „Явір" під мистецьким керівництвом Романа Хіча і козацький танцювальний ансамбль „Туман" під керівництвом Ґастона Монтеро (сина відомого хореографа Надії Прокопій). Ці ансамблі виступатимуть також в інших днях під час Олімпіяди.

У Лос Анджелесі вже працює Українське Інформаційне Бюро В-ва „Смолоскип", яке заповіло першу пресову конференцію на четвер, 2-го серпня.

До цього міста вже з'їхалися всі дружини, приблизно 7,500 атлетів, які репрезентують 142 країни світу.

В американській дружині покищо сконтактовано двох змагунів українського роду: Арон Крицький, з Вієнна, Ва. (підношування тягарів) і Марко Іванюк з Кольорадо Спрінґс, Кольо. (хід на 50 км.).

В ПОЛЬЩІ ВИПУСКАЮТЬ В'ЯЗНІВ З ТЮРЕМ

Варшава, Польща. — Польське аґентство ПАП інформує, що в останньому тижні польський уряд звільнив 3,561 в'язнів із слідчих тюрем і що 7,400 інших в'язнів дістали зменшення присудів або звільнені цілковито.

Варшавські власті також подали, що між тими звільненими в'язнями було 200 політичних в'язнів, додаючи, що незабаром звільнені будуть шість провідників „Солідарности", а саме Анджей Розпольоховскі, Северин Яворскі, Ґжеґож Палка, Маріян Юрчик, Кароль Модзелевскі і Ян Рулевскі.

Тих 35,000 в'язнів, які кваліфікуються на звільнення, становлять понад 40 відсотків всіх в'язнів в польських тюрмах. Варшавські власті є дальше занепокоєні і є під враженням, що багаток з амнестованих в'язнів можуть повернутись до своїх попередніх „злочинів". Це відноситься до членів і прихильників „Солідарности", хоч тих останніх уряд не уважає політичними в'язнями. Багато з тих останніх арештовано за здирання зі стін урядових оголошень, нищення комуністичних прапорів, тощо.

Польські власті не зареагували ще досі на заяву президента Роналда Реґена що Америка бере до уваги знесення економічних санкцій наложених на Польщу після впровадження надзвичайного стану в Польщі ген. Войцехом Ярузельским в 1981 році.

АФГАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ БІЛЬШОЇ ДОПОМОГИ ВІД ЗАХОДУ

Ню Йорк. — До Америки прибув на короткий час д-р Шах Рух Ґран, заступник командира афганської революційної групи Мужагіден, дав обширне інтерв'ю про протисовєтську боротьбу партизанів в Афганістані.

Д-р Ґран заявив, що совєти знищили збройний опір в Мадярщині (1956) і Чехо-Словаччині (1968) протягом кільох тижнів чи місяців, тоді коли в Афганістані вони не можуть знищити спротиву афганських патріотів на протязі чотирьох років.

Совєтське командування, яке розпоряджає 105,000 військом та має масу танків, літаків і гелікоптерів, мусить дуже часто міняти свою тактику супроти афганських повстанців. Причиною того є гористий терен Афганістану і мобільність афганських повстанців. Першою совєтською тактикою був ряд звичайних фронтових офензив в гори. В тих рейдах совєти понесли величезні втрати в людях. Тактика вживання важких танків також не дала бажаних успіхів, бо операції танками у стрімких горах є дуже обмежені.

Тепер совєти вживають велике число літаків-бомбовиків, які дають совєтам більшу рухомість, але вони не є в силі знищити повстанців, які мають великі природні сховища. Одначе, їм бракує протилетунської артилерії, в чому й лежить слабість повстанського руху під цю пору.

Д-р Ґран закликав західні країни до більш конкретної допомоги, особливо доставви протилетунської артилерії, протилетунських ракет і таких речей, як теплий одяг, взуття, ліки та комунікаційне приладдя.

В ЮҐОСЛАВІЇ УКРАЇНЦІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ

Дюрдьов, Юґославія (Н. Н.). — В неділю, 1-го липня, у відновленій залі Дому Культури в Дюрдьові, Юґославія, відбувся концерт Культурно-Мистецького Згромадження „Тарас Шевченко", яким відзначено роковини Великого Тараса.

В приємній атмосфері, при великому числі глядачів, члени КМЗ „Тарас Шевченко" старалися висловити свою любов до рідної пісні, і до рідного танку, що їм дуже гарно вдалося. Про це засвідчили сильні оплески і овації публіки, яка була дуже приємно зворушена.

Концерт відкрила Оксана Тимко подавши коротку біографію Тараса Шевченка і значення його поезії для гноблених і свободолюбивих народів. Всі зі зацікавленням слухали про життьовий шлях Шевченка і його боротьбу за права бідного селянина.

Відтак почалась мистецька частина концерту. Дівоча співацька група відспівала пісню „Реве та стогне". Ця пісня була неначе вступом до дальшої програми. Чергувалися співаки і танцюристи. Дівоча група виконала ще пісні: „Матка дзивче волала", „Посіяла баба", „Журавлі". Слід відмітити, що група, яка складається з дівчат русинсько-української і сербської національностей і нараховує 13 членів, старанно вивчали і виконали ці пісні. З огляду на їхні голосові можливості, група має нагоду розвинутися в справді добрий ансамбль.

Дуже гарне враження залишили співачки Олеся Тимко, яка відспівала пісню „Бодайся когут знудив", і Єлена Рамач, яка разом з Олесею відспівали „Іванку, Іванку". Участь в концерті взяла також Іванна Самборська, цьогорічна краля фестивалю культури русинів і українців „Червона Троянда", який відбувся в Руському Керестурі від 22-го до 24-го червня. Вона відспівала одну пісню.

Дуже вдалий був виступ фолкльорних груп-танцюристів. Молодші групи були винагороджені довгими оплесками, а найстарша група показала серйозність своєї праці, виконавши „Опришки Олекси Довбуша" і „Вінок танців з Верховини".

В дуже приємній атмосфері першого липневого вечора закінчився концерт КМЗ „Тарас Шевченко". Це мистецьке згромадження існує вже кілька десятків років і до своїх рядів збирає всіх аматорів-ентузіястів, які мають бажання виявити свої мистецькі таланти в різноманітній програмі.

Слід підкреслити, що членами КМЗ в Дюрдьові є крім русинів-українців і представники сербського народу, які в Дюрдьові, на жаль, не мають свого згромадження, а хочуть помогти своїм співгромадянам у збереженні їхніх традицій.

В КМЗ „Тарас Шевченко" відчувається дух молоді, бо його членами є переважно учні початкової та середньої шкіл і студенти різних факультетів в недалекому Новому Саді, та сільська молодь і робітники, і цей дух молоді окрилює Згромадження.

Відсвяткувавши так роковини Тараса Шевченка свого патрона, Згромадження приготовило велику несподіванку своїм концертом для глядачів.

Сподіємося, що ще довго КМЗ „Тарас Шевченко" з Дюрдьова звеселятиме глядачів по цілій Юґославії, зберігаючи традиційні звичаї своїх прадідів, які прибули ще у ХУІІІ столітті зі Закарпаття і що буде ще багато нагод вітати їх оплесками.

НА ОЛІМПІЯДІ КЛАДУТЬ НАГОЛОС НА БЕЗПЕКУ

Лос Анджелес. — В південній Каліфорнії, починаючи від середи, 24-го липня, почали патрулювати, в зв'язку із початком Олімпіяди тисячі поліціянтів, що вживають коні, гелікоптери і навіть невеликі дирижаблі "Ґудір", охороняючи цю територію від потенціяльних терористів і навіть кишенькових злодіїв.

Для безпечности спортовців вживаються найбільші охоронні сили в історії Америки, що включатимуть відділи ФБІ, і тисячі охоронників в цивільному одязі, що будуть служити „очима і вухами" для поліції. Такими „очима" будуть і дирижаблі, що будуть блимати попередження про небезпеку охоронникам на землі, виконуючи ролю обсерваційних плятформ. Дирижаблі, які летять з малою швидкістю мають ту перевагу, що залога на них матиме можливість докладніше оглядати територію, де відбуватимуться Олімпійські Ігрища.

Крім охорони спортовців, поліція вживає також запобіжні заходи, для безпечности глядачів-туристів, але дораджує туристам також охороняти себе самих. Брошурки з порадою, як запобігти злочинам в шести мовах є для послуг туристів в готелях, агенціях подорожі і на летовищах.

Базуючись на попередніх досвідах з інших міст, де відбувалися Олімпійські Ігрища, поліція сподівається, властиво, зменшення злочинів. В Монтреалі, наприклад, під час Олімпіяди в 1976 році злочинність зменшилася на 20 відсотків.

Понад 12,000 поліціянтів будуть патрулювати вулиці Лос Анджелесу під час Ігрищ від 28-го липня до 12-го серпня, а крім того, ще тисячі поліціянтів в сусідніх містах. Для забезпечення від терористів призначені фонди на загальну суму 500 мільйонів долярів.

У СВІТІ

ДО КАЇРА, СТОЛИЦІ ЄГИПТУ, прибув князь Люїз Наполеон, 70-річний нащадок Наполеона Бонапарте, для нагляду витягування командного корабля „Орієнт", на якому був головний штаб (французького) імператора і якого затопили англійські воєнні кораблі біля порту Александрія в 1798 році. Цей корабель був одним з чотирьох французьких воєнних кораблів, затоплених англійською воєнною фльотою під час битви за ріку Ніль.

ЕСПАНСЬКИЙ УРЯД ВИГНАВ ІРАНСЬКОГО культурного і пресового атеше при іранській амбасаді в Мадриді, Мохаммеда Джафар Нікнама, якому закинули еспанці звязок з іранськими терористами, що кинули бомбу під американську амбасаду в 1983 році. Йому доказали членство в іранській терористичній групі „Мученики іранської революції", яка виконала ряд терористичних актів в Барсельоні і Мадриді.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІНДІЇ ІДІРА ҐАНДІ видала заклик в індійському парляменті, взиваючи індусів і сікхів до замирення в Пунджабі і заявила, що індійська армія не вибереться з тої провінції, аж доки не буде замирення. Під час битви за Золоту святиню згинуло понад 1000 осіб. Вона закликала провідників обох сторін до згоди і порозуміння.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО ТАСС повідомило, що совєтський уряд „не вірить в добру волю" Уряду ЗСА щодо переговорів про „замороження атомових зброєнь" під час заповідженої конференції СССР і Америка у Відні у вересні ц.р. ТАСС додало, що Америка була і далі є дволичною, бо „одне говорить, а друге робить".

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена повідомила, у четвер, 25-го липня, що, бажаючи поліпшити відносини зі Совєтським Союзом, Уряд скасував ембарґо на комерційне риболовство совєтських кораблів в американських водах. Ембарґо це ввів президент Джиммі Картер в січні 1980 року як санкцію за інвазію СССР Афганістану в грудні 1979 року. Більшість введених тоді Америкою санкцій проти Совєтського Союзу вже знято, хоч в Афганістані Москва ще далі тримає 100,000 свого війська. Державний департамент повідомив уряд СССР в четвер, 26-го липня, що совєтським кораблям знову дозволено риболовити — приблизно 50,000 метричних тонн риби — в американських водах. Перед 1980 роком совєтські кораблі ловили приблизно 400,000 тонн риби річно.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ великою більшістю голосів затвердила законопроєкт про дозвіл релігійних зібрань у публічних школах перед чи після годин навчання, що вже раніше знайшов схвалення Сенату. За затвердженням цього проєкту голосували 337, а проти — 77, таким чином законопроєкт цей отримав на 61 голос більше, ніж потрібно, бо в спеціяльних процедурах вимагається для затвердження законопроєкту дві третини голосів. Законопроєкт передано на підпис президентові Роналдові Реґенові, ентузіястичному пропоненту дозволу релігійних зібрань у публічних школах. Згідно із законопроєктом, всі релігійні зібрання мусять бути добровільними і заініційованими самими учнями, без спонзорства школи чи вчителів, які можуть бути присутніми на цих зібраннях, але в них участі не брати. Дозвіл торкається також і політичних або філософічних зібрань студентів.

СЕН. БАБ ДОЛ, РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ із Канзасу, який очолює фінансову комісію в Сенаті, заявив, що хоч президент Р. Реґен не має плянів збільшити податки в наступному році, проте, він припускає, що така можливість може статися. Хоч демократи закидають Президентові, що він, мовляв, з політичних причин, хибко інформує американських виборців у питаннях податків, сен. Дол вважає, що в своїй останній пресконференції у вівторок, 24-го липня, Президент висловився проти збільшення податків, але пояснив, що коли вичерпаються всі можливости і пляни, які саме тепер обговорюються для зменшення дефіциту Уряду, то Президент не виключає потреби взяти до уваги структуру податків.

У НАСЛІДОК ВИБУХУ на рафінерії нафти біля Чикаґо, Ілл. загинуло 13 людей, а 23-ох поранено, а деяких вважають пропалими без вісті. Припускають, що вибух був спричинений іскрою від зварювального котла. У рафінерії відбувся цілий ланцюг вибухів, які навіть на віддалі 35 миль від неї викликали враження землетрусу. Вогняний стовп піднісся на сотні метрів вгору. Пожежники з 30 районів змагалися з вогнем в умовах гарячої температури і задушливого чорного диму, тому лише за кількадесять годин вдалося їм опанувати пожежу.

ОРГАНІЗАЦІЇ ВІТАЮТЬ УНСОЮЗ У ЙОГО 90-РІЧЧЯ

У серії привітів з нагоди 90-річчя УНСоюзу, що їх прислали різні організації і установи на руки головного предсідника д-ра Івана Флиса, внизу поміщуємо вибрані уривки з листів-привітань.

УКРАЇНСЬКА СВІТОВА КООПЕРАТИВНА РАДА

„...За ввесь час — 90 років — Ваша установа зберігала ідейні засади, свою мету, організаційну єдність і, що найважливіше, своє українське обличчя. З перспективи часу, показником успішности існування і праці цієї установи є збірний успіх її складових частин. УНСоюз сьогодні леґітимується не тільки капіталом членства, але також своєю чудовою оселею Союзівкою, поважними досягненнями пресових органів — „Свободи", „Українського Тижневика", „Веселки" — допомогою молоді у формі курсів, стипендій, з'їздів, конференцій і їхніх зустрічей у спортових змаганнях. Все це доказує, що УНСоюз — це не тільки забезпеченева організація, але організація, що поклала перші фундаменти під церковні, суспільні, професійні та наукові організації, як також під центрально-громадські представництва..."

Омелян Плешкевич
голова Української Світової Кооперативної Ради

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

„...Український Народний Союз на протязі 90 літ, побіч економічної ділянки, провадив культурно-освітню працю, зокрема дбав про українську музичну культуру, щоб зберігати і плекати українську музику високої кляси нашої спільноти на терені ЗСА і Канади..."

Наталія Котович
президент УМІ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

„...Ми тішимося, що почин і праця наших лемків з-перед майже 100 років увінчаласая успіхом, та що їхня ініціятива і почин довели до того, що УНСоюз нині є не тільки найстаршою, але й найбільшою українською установою у вільному світі.

За тих 90 років свого існування, Український Народний Союз дуже багато прислужився для української справи не тільки в ЗСА та Канаді, але всюди там, де доходило його вільне слово у союзових виданнях..."

Марійка Дупляк
голова

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

„...З нагоди відзначування 90-ліття багатогранної й надзвичайно корисної діяльности Українського Народного Союзу, цієї заокеанської твердині українства, прошу прийняти найщиріші вітання від Президії, Управи й членства Українського Історичного Товариства і редакційної колеґії „Українського Історика" та побажання дальших успіхів на благо українського народу і його визвольої справи...

Любомир Винар
За Президію УІТ, голова

ІНСТИТУТ ДОСЛІДІВ ВОЛИНІ

„...Може ми ще не вповні вміємо оцінювати діяльности своїх установ у вільному світі, і може не можемо цього зробити просто тому, що ми є частиною їх і не все можемо бачити й зважувати як слід; це може найкраще зробити посторонній глядач, або той, хто буде дивитися на все це з більш об'єктивного становища, з певної перспективи. Немає найменшого сумніву, що великий подив й належну оцінку буде викликати зокрема організація Український Народний Союз. Щодо нас, — ми вже споглядаємо на організацію УНС тільки похвальними й зичливими очима, бажаємо членству його й провідним органам всього найкращого, а зокрема почуття повного вдоволення з виконаної доброї громадської праці.

Щасти Вам Боже!"

д-р Сергій Радчук
голова ІДВ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

„...Від самого свого початку Український Народний Союз був бастіоном українсько-американської спільноти і приятелем всіх тих, що розпочинали нове життя на американській землі як також головним оборонцем своїх земляків в Україні.

Український Інститут Америки, який має багато подібних до УНС завдань, бажає йому дальших успіхів у праці для спільного добра нашої спільноти і надіється на дальшу співпрацю цих обох організацій..."

Володимир Назаревич
президент

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНИ

„...Ваша місія служити своїм членам і відданість справі збереження нашої багатої української спадщини здобула Вам пошану і вдячність цілої української громади.

З нагоди 90-річчя УНСоюзу Українсько-Американські Ветерани прилучуються до численних інших організацій, які оцінюють вклад УНС у ріст і розвиток вільних українців, де б вони не жили.

Едвард Зетик
комендант

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЛІҐА ПА

„...Справді ваша організація зробила багато для українців в тій країні і в цілому світі. Ми надіємосяо, що Ваша цінна праця буде проходити так само в майбутніх роках і буде служити для зміцнення української спільноти..."

д-р Гейл Е. Волощак
президент

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Провал „народного фронту" у Франції

Коли у 1970 році помер Шарль де Ґоль і в травні 1981 року програв вибори де-ґолліст Валері Жіскар Д'Естень, президентом Франції став соціял-демократ Франсуа Міттеран. Він включив до свого уряду чотирьох комуністів, які, проте, не грали великої ролі у 42-членному уряді. Все ж Міттеран, якого першим прем'єр-міністром був П'єр Моррой, знаціоналізував банки і деякі ділянки промислу по засадничій лінії комунізму — контролі держави над продукцією і розподілом, але водночас залишив незаторкненою вільну торгівлю.

У закордонній політиці Міттеран цілком розійшовся з комуністами, погодившись на встановлення в кількох країнах Західньої Европи американських ракет на середущу віддаль типу Першінґа та не вагався одверто критикувати Кремль за такі його ходи проти прав людини, як поведінку з лавреатом Нобеля Андреєм Сахаровим. Взаємини Уряду Роналда Реґена з Франсуа Міттераном є куди кращі, як були вони за попередника Реґена, демократичного президента Джиммі Картера.

Проте навіть скромні соціялістичні експерименти Міттерана довели у Франції до препоганої економічної кризи. Міттеран, реаліст-емпірик, а не партійний доктринер, рішив перевести радикальну політику ощадности в державних видатках та змодернізувати знаціоналізований промисл, увівши в різні галузі продукції автоматизацію і заощадження коштів на робітників. Цьому спротивилися комуністи, які мали найбільші впливи в робітничих спілках. Вони твердили, що така реформа позбавить праці коло 200,000 робітників. На цьому тлі настали в середині уряду найбільші суперечки, які врешті довели до кризи уряду. Прем'єр П'єр Моррой зрікся і Міттеран призначив на його місце наймолодшого досі в історії Франції прем'єра, економіста Лорена Фабіюса, що мав марку антикомуніста. Із цією хвилиною всі чотири комуністичні міністри зреклися участи у новому уряді, який напевне здійснюватиме заплановані економічні реформи, які більш підходили би консервативно-республіканському режимові в Америці, як режимові „народного фронту" у Франції.

Коли писані ці рядки — під кінець минулого тижня тільки на основі дуже скупих газетних вісток про кризу у Франції, невідомий навіть докладний склад нового уряду. Подано тільки, що комуністи будуть надалі у спілці з соціялістами і що міністри закордонних справ, військових, судівництва і хліборобства залишаються ті самі. Значить — закордонний курс політики Міттерана, близького союзу з Америкою і бажання зберегти мир на базі рівноваги збройних сил — залишається і надалі без змін. Але дуже трудно зберегти в країні лад, побудований на гаслі Великої французької революції — „Свобода, рівність і братерство" та співпрацювати з комуністами.

І. К.

РЕҐЕН ЗГАДУЄ ПРО УКРАЇНЦІВ

Наплив до Америки істориків офіційної царської школи після упадку царату затруїв не тільки загал американських громадян, але й керівні кола ЗСА і рішально вплинув на закордонну політику Америки супроти СССР, як одностайної „Рашія". З великим трудом пробивається крізь те запаморочення правда, що СССР не є „Рашія", а імперія, яка постала в наслідок воєнних підбоїв чи хитрістю і шантажем переведених договорів, як ось здобуття цілого Сибіру від Челябінська почерез Омськ, Томськ, Іркутськ і Хабаровськ аж до Владивостоку над Тихим океаном. Найбільш трагічними для України стали дати 1654 — Переяславський договір, за який Шевченко назвав Хмельницького „нерозумним сином", — 1709-ий рік трагічної прогри під Полтавою і роки 1917-20, роки загарбницького походу зорганізованої на московській території червоної армії проти новопосталої, визнаної большевицьким урядом Української Народної Республіки. В Ялтинському договорі Сталін осягнув згоду від Ф.Д. Рузвелта, щоб до Об'єднаних Націй прийняти також „суверенну" УССР, але ввесь міжнародний світ знає, що членство УССР в ОН — це фікція, яка потрібна була Сталінові тоді, коли число членів ОН було ще дуже мале і Совєтському Союзові потрібні були голоси. Водночас ввесь совєтський пропагандивний апарат наставлений на впоювання у світ переконання, що СССР і Росія — це тавтологія.

Американський промислово-торговельний світ по нинішній день є під впливом таких своїх економістів, як Джордж Кеннан, який визнає конечність „великого господарського простору", що ним є СССР, як найвигіднішим партнером для американської торгівлі. І тому й американська економічна політика йде рука-в руку зі закордонною політикою, яка визнає існування на Сході Европи тільки однієї „Росії". Мовчанка про Україну в Об'єднаних Націях та на прерізних міжнародних конференціях має ще ту найважливішу причину, що західні державні мужі свідомі факту, що говорити про Україну, як народ і державу, це у практиці провокування надзвичайно вразливої на цьому пункті Москви. Бо вимагати привернення Україні її дійсних державницьких прав і компетенцій — це значить вимагати деколонізації Сходу Европи, однозначної з розвалом совєтської імперії. А що ніхто не хоче нової великої війни, то й на міжнародних зібраннях промовчують проблему України, яка є ахіллевою п'ятою большевицької імперії.

Проте, відома річ, що хоча брехня може панувати довго, але не вічно. Процес ревізії поглядів на суть і характер Сходу Европи поруч із ревізією поглядів на суть і характер московсько-большевицької імперії поступає поволі, проте таки поступає вперед. Американський і міжнародний науковий світ уже знає, що СССР — це не „Рашія". І час від часу таки виринає у міжнародному світі ім'я України й українського народу, як щось, що не тотожне з „Рашія". Кожна така згадка — це краплина води, що довбає скелю. Щорічне відзначування у Конгресі роковин проголошення 4-го Універсалу, як і щорічне проголошування Президентом та місцевими властями Тижня Поневолених націй — це події, які не мають практичної вартости для закордонної політики ЗСА. Але це таки краплини води що падають на скелю американського невіжества, що стосується Сходу Европи, в тому числі проблеми визволення України.

І тому треба привітати поіменне згадання України президентом Реґеном у промові про культурний обмін з народами СССР. Президент використав нагоду, щоби підкреслити, що „наші непорозуміння (з урядом СССР) не є з російським народом, з українським народом чи іншою гордою нацією, що є складовою частиною цієї багатонаціональної держави..." Президент Реґен є прихильником демократичної свободи рухів кожної людини, він є прихильником суперництва ідей та свобідного обміну культурними надбаннями окремих народів. Так сказано і в окремій клявзулі Гельсінкського договору, що його підписав і Совєтський Союз. Але в практиці немає у СССР ніякої такої громадянської свободи, а коли пригадувати це кремлівським володарям, то відповідь завжди така сама: „Це внутрішня справа СССР". Внутрішньою справою СССР стала й політика національного ґеноциду, що її веде тепер Москва супроти України. Внутрішньою справою стала теж жалюгідна історія з Сахаровим, який „зник". Але така політика обману й ізоляції від зовнішнього світу минеться, провалиться, як усе штучне, протиприродне і злочинне.

Президентові Роналдові Реґенові належить подяка всіх громадян українського роду, що він пригадав існування „гордої української нації", яка опинилася у межах СССР у наслідок збройної імперіялістичної, неспровокованої Україною окупації. І цей злочин минеться, бо імперія, побудована на злочинах і зберігана злочинами, мусить розвалитися.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про коротке літо

Це стара, як світ правда, що про погоду можна завжди говорити та завжди воно цікаво. Колись, у тих часах, коли розмови були головною розривкою людей, то у випадку несмілости чи мовчанки можна було заторкнути тему погоди і все найти бодай кілька слів на її тему.

Але і сьогодні, хоча наша „розмова" здебільшого зводиться до телевізії чи компютора як до наших ближніх, погода є важливим фактором у нашому житті та у наших думках чи почуваннях.

От, хоча б цього року. Скільки тепер нарікань, обурень а то і непорозумінь викликає у нашому житті на американському континенті дивна і дощова погода та скільки тем насуває її химерність.

Постійні дощі, які до того, як правило, чомусь приходять у найбільшій силі на кінець тижня, сильні бурі, і залляті дороги, зіпсовані вакації — все це не сходить із уст усіх мешканців східнього побережжя ЗСА, дарма чи вони старі, чи молоді, білі чи чорні, багаті чи бідні.

Правдоподібно, головно тому, що це літній сезон, час вакацій, плянованого відпочинку, подорожей та відвідин у природі.

А тут більше днів із покритим суворими хмарами небом, як тих повних сонця, більше уживаємо парасолі як темних окулярів і більше чуємо у повітрі запах вологости, як квітів.

Отож, де б ви не знаходилися, почуєте нарікання на погоду, хоча ніхто не може нічого в ній змінити. Але при тому те літо, яке вже з природи речі видається нам дуже коротким, тим разом здається, промине ще скоріше.

У цьому році весна справді про нас забула, або таки „образилася" та рішила нас не відвідувати, кинувши немов на глум кілька гарячих днів на початку червня. А опісля ми чекали на офіційний прихід літа та, чекаючи, навіть не спостерегли як його краща половина вже проминула.

Перед нами вже лише серпень, а то прийде осславлений День Праці, а з ним святкове закінчення літа, початок шкільного року і звичайна щоденна рутина, із поспіхом, десятками обов'язків, імпрез, курсів, з'їздів та більше і менше потрібної діяльности.

Як це так сталося, запитуємо себе, що це літо таке коротке?

Чи справді тим разом погода не дозволила нам відчути його краси та налюбуватися його теплим леготом? А може це вина людей, що не вміють використовувати тих коротких місяців та шукати за тим, що людині так тепер потрібне: за спокоєм, відпруженням, задумою, милою розмовою, теплом? Якби воно не було: вина поганої погоди чи таки наша — факт залишається незмінним, літо проходить попри нас і воно дуже коротке.

А це наповнює неокресленою тугою і жалем, що знову щось гарного та приємного, на що ми чекали довгі, холодні місяці мигнуло, як сон, а нам не пощастило його зловити.

О—КА

З МОГО ВІКНА
Іванна Савицька

Женихання

У бюрі „Щасливих подруж" сидів за столом мистер Бравн і жував гаванську сиґару. Його фірма просперувала добре, травень і червень подавали надії на ще більше пожвавлення руху, а невтомний компютор ковтав безупину імена нових кандидатів.

У двері знову постукали.
— Увійдіть, сказав Бравн,

і весь потонув у кріслі.

В одвірку з'явився мужчина середніх років, невеликої, дрібної статури, дещо лисавий, переляканий гейби, блідий, мов стіна.

— Ви в справі одруження, пане? Платіть вписове сто долярів за себе, і не турбуйтесь дружиною. Майбутній батенько полагодить усі витрати. Сідайте, прошу, почувайтесь, як у себе в дома, як під крилами батька. Ви пане, працюєте?

— Хвилево я безробітний, а сказати точніше, у мене творчі вакації, відпочинок від думання.

— Ви певно будете письменник, журналіст, редактор?

— Борони мене Боже від таких нецікавих професій. Я винахідник незвичайних можливостей!

— То добре! То дуже добре! Перед вами велике майбутнє. Я шаную таких клієнтів. Незвичайні можливості зараз перед вами розкладу, ви тільки не надумуйтесь довго, не відкладайте децизії, бо дівчат хапають з-під рук, і для вас готово не стати. Ось тут чорнявка, (кондомініюм на Фльориді, п'ятьповерховий будинок, дах новий, водопроводи добрі, охолодження першої якости, 100,000 річного доходу), хіба ж це мало?

А ця бльондинка? Два мотелі в Вискансін Деллс, у серці рухливого міста, де пульсує туристичне життя, вечірня різнорідна розваговa програма. Копальня золота пане!

А оця русявенька? Готель у Вайлдвуді новий, „Пан-Амерікан" такого не має. Беріть, рішайтесь, бо може бути запізно. „Нерухомості" рушаться, і лишитесь навік холостяком.

— Я вже рішився, пане Бравн, я вже давно рішився, тільки бракує відваги. Я хочу одружитись з вашою, пане, дочкою...

Михайло Ільків

ОТЕЦЬ ПРОФ. В. МИКИТЮК (ДЄДЬО) — ПОЛІТИЧНИЙ В'ЯЗЕНЬ

Секретар Станиславівської дієцезії, виховник молоді, настоятель гуртожитку, талановитий оратор, вірний син України — тими скромними словами можна б схарактеризувати особу о. проф. Володимира Микитюка зі Станиславова. В щоденному житті і праці він був скромною, але принциповою людиною. Він знав як поєднати християнську філософію з нашою національною вимогою і це визначало його добрим провідником. У його проповідях — поняття Бог і Україна були невід'ємні.

Друга світова війна, в її початку, для українського народу несла смолоскип надії визволення з-під чужого ярма. Здавалося, що після упадку Польщі в 1939 році західні землі України з їх патріотичною молодою ґенерацією будуть промотором відновлення вільної самостійної української держави в столиці Києві. Але фортуна історії не повернулася в нашу сторону. Окупанти України як східній так і західній гейби разом змовилися і не тільки, що не мали на цілі допомогти здобути волю нашому народові, але навіть не признавали назви Україна. Поновна ворожа окупація західніх земель совєтськими військами змусила населення, в більшості молодь, покидати свою рідну країну — з надією швидкого туди повороту — але, як відомо, не так воно сталося.

Велике число нашої еміграції у 1939/40 роках було в Кракові. Тут діяв комітет що опікувався втікачами. Одначе слабе харчування, брак одягів та медичної опіки, союз Москви з Берліном змушували шукати іншої розв'язки цієї справи. На творення нашої військової частини виглядів не було. Провідні чинники вже тоді „сперечалися". У такій ситуації частина нашого населення, головно молоді, переїхала в глибину Німеччини, більшість з якої примістилася в околиці Ватенштедту коло Брауншвайґу, Герман Ґерінґ Верке. В тій окрузі скупчилося понад 5,000 українців, в тому числі і о. проф. Володимир Микитюк. Швидко він став духовним провідником не тільки на церковному, але також громадському полях. У цій місцевості діяла Філія Українського Національного Об'єднання (УНО), в якій о. Микитюк був заступником голови Управи. Праця у Філії була розгалужена на леґальну і нелеґальну секції. В той час ми, всі молоді, були віддані національній справі; за порадами Дєдя громадський сектор там добре розвивався. Отця Микитюка ми - його співробітники і співмешканці – за його згодою називали Дєдьом, що між іншим, він любив; таке зближення між нами балянсувало тугу за нашими родинами. З надією і оптимізмом ми дивились в завтра; так зблизившись, ми відсвяткували наше Різдво Христове на чужині. В заповненій нашими людьми латинській катедрі у Бравншвайгу о. проф. Микитюк виголосив проповідь про надію-віру-любов, нав'язуючи до ситуації в Україні. Його проповідь була така переконлива, при тому емоційна, що, мабуть, в церкві, не було особи, яка б не просльозилася.

Серед таких обставин якийсь „злий дух" вніс розкол у наше громадське життя і в працю, тоді коли було потрібно якнайбільшої єдности. Дєдьо членом ОУН не був, та зі справою розколу в ПУН-і був обізнаний, і його невтральне становище до цієї справи відповідало вимогам громадського сектора у Ватенштедті і околиці. Наспіло лихо. Отця проф. Володимира Микитюка німецьке Ґестапо арештувало 7-го березня 1941 року в таборі ч 23 у Ватенштедті. З тим днем о. Микитюк став політичним в'язнем. Число його ув'язнення було 2,169 і він був приміщений на штубу ч. три в „Зондерляґер ч. 21" у Галєндорфі ҐҐБ. Порядок в концтаборі: вставання о год. 4-ій ранку, а о год. 10-ій увечері спання. Вранці треба було скоренько застелити ліжко. Ліжка були триповерхові. Опісля — миття, а як припадали „штубові" обов'язки, то іобмити підлогу, чи принести каву, з'їсти снідання і бігти на апель. У таборі все було бігом. Після апелю - роз'їзд до праці, колонами. Можна собі уявити як священик у старшому віці це все мусів виконувати. Наш табір був будований на багнистому ґрунті, отже праця була неймовірна, понад людські сили. Дєдя часто поліція викликала на слідство.

У більшості Дєдьо працював на внутрішніх командах праці. Посередині табору була якась цементова споруда і ми обидва мали її розбити. Праця тривала дванадцять годин денно. Надворі часто був мороз, вітер, сніговія а часом і дощ промочував наскрізь. Одяг в'язня був найгіршої якости. Сантиментів там не було; витримати або впасти. За приладдя до праці нам служили долото, молот і залізна штаба. За кілька днів ми цемент розбили. Старенький Дєдьо фізично дуже підупав. Одного дня, коли ми працювали біля

Закінчення на ст. 4.

Д-р Юліян Мовчан

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ „ОМОЛОДИЛИСЯ"...

(Враження з 24-го Наукового З'їзду УЛТПА в Торонто)

II.

З приємністю З'їзд вислухав виступ свого найстаршого члена — 87-річного д-ра Давида Васермана, який поділився своїми спогадами на тему „Мій досвід, як загально-практикуючого лікаря, у наглих випадках в Україні в роках 1920-40". Не зважаючи на свій похилий вік, він виглядає бадьоро й „по-молодечому" — і, тому про перехід на жадну пенсію ще навіть не думає (він працює дерматологом при Докторському шпиталі в Торонто).

Хоч будучи національністю жидівського походження, д-р Васерман, народившись на Гуцульщині, не тільки вважає себе українським лікарем, але також усе своє життя працює для українського населення. Закінчивши віденські медичні студії 1923 року з ділянки дерматології та лікування венеричних недуг, він повертається на свою рідну Гуцульщину, де, з доручення Крайової управи здоров'я, розпочинає нелегку боротьбу з страшною тоді пошестю гуцульського населення — т. зв. ендемічним сифілісом. Це був сифіліс, який передавався з покоління в покоління. Його принесли на гуцульські землі 1848 року російські війська, які російський цар Микола I (в історії прозваний за свою жорстокість, як Микола Палкін) був послав для придушення угорської революції. Видно, гуцули тоді ще не читали перестороги нашого великого пророка і кобзаря Тараса Шевченка в його поемі „Катерина".

І тоді, на Гуцульщині, вони дійсно зробили велике лихо. „Люди вмирають — молоді і старі — рятуйте, докторе, чим можете!" — пригадує наш доктор розпачливі заклики селян. В одній родині померло від сифілісу аж п'ятеро дітей та їхня мати. І д-р Васерман лікував, як міг, хоч в тих умовах це не було легко — не було шпиталя близько, а також не було ефективних ліків. На цілу околицю Космача він був тоді єдиним лікарем. Часто не було змоги навіть дістатися до дому пацієнта. Маючи замилування також до малювання, д-р Васерман показав присутнім кілька своїх вдало виконаних малюнків. На одному з них показано, як, поклавши кладку через великий рівчак з лікарською течкою у руках, він, нарешті, дістається до хати одного тяжко хворого пацієнта. На іншому малюнку показано віз, на якому в супроводі ридаючої матері, двох мертвих її дітей відвозять на цвинтар...

Крім більшости молодих лікарів та кількох представників „старої ґвардії" на З'їзді бачимо чимало представників „середнього покоління" — лікарів народжених на рідних землях але вже з лікарськими дипломами, здобутими на еміграції. Ось бачу з фотоапаратом в руках „невтомного архівара" УЛТПА д-ра Павла Пундія з Чикаго. Вже майже на протязі десяти років він не оминає жадної статті чи замітки в пресі, де є будь-яка згадка про не тільки українських лікарів, але також будь-яка інша новина, яка має якесь відношення до питання здоров'я українських поселенців. До речі, д-р Пундій є батьком чотирьох лікарів.

Бачу своїх колег ще з мюнхенських часів — д-ра Остапа Барана - відомого нашого лікаря з Нюйоркського давнтавну, та д-ра Михайла Логазу з Сиракюз, який, крім лікарської та громадської праці, час від часу пише на актуальні теми статті до нашої преси (тепер менше — може, тому, що, як зачуваємо, працює над книжкою спогадів).

Хоч уже з добре посивілими скронями, але й досі по-молодечому й бадьоро виглядає попередній голова УЛТПА д-р Петро Моцюк. Це він із своєю дружиною – також лікарем за фахом д-р Ольгою Моцюк – недавно, просто оголомшили українську спільноту приємною сенсацією — вплатою магнатської суми 100.000 долярів на наукові потреби НТШ. Якщо не помиляюся, це, здається, найбільша сума, яку український меценат (чи меценатка) дав одночасно на добродійні потреби.

Як і завжди, повільним і твердим кроком маршує по залі д-р Микола Дейчаківський, якого за його визначну діяльність в Огайському Відділі УЛТПА ще в 1982 році було нагороджено Почесною Грамотою Товариства. Було б цілком оправданим, якби нагородити його та його дружину Надю ще другою грамотою за те, що вони своїх трьох синів виховали на добрих українських патріотів. Наприклад, хто з присутніх на маніфестації минулого року в Вашінгтоні в 50-ти річчя Великого голоду в Україні не пригадує його 28-ми річного сина Ореста (працює в „Смолоскипі"), який через мікрофон прочитав до всіх присутніх на 16-ій та К вулиці, тобто один квартал від совєтського посольства, свій знаменитий „Лист до Кремля". Уся столична преса тоді подала його знімку як також дуже прихильні коментарі та витяги з його „Листа".

На жаль, не довелося ближче зустрітися з нашими близькими „сусідами по фаху" — дентистами, які відбували свої наукові збори в сусідній залі. Але якщо вони всі такі дружні, щирі й так добре обізнані з діяльністю та проблемами медичних лікарів, як їх колега д-р Юрій Кишакевич з Пітсбургу, якого ми мали приємність зустріти на З'їзді, тоді їх вже треба було б назвати не сусідами, але „братами по фаху"...

Але, на жаль, виникає також маленьке „але"... Дуже добре, що існує не якесь інакше, але таки українське товариство, яке постійно поповнюється новою ґенерацією лікарів. Дуже добре, що Товариство і далі видає журнал „Лікарський Вісник" — єдиний незалежний медичний журнал у світі українською мовою. Але, з другого боку, чи не можна б сказати, що наше професійне товариство не тільки суттю, але і формою все більше стає більш американським ніж українським товариством. Наприклад, з 21-ої доповіді, із зрозумілих причин на цей раз тільки дві було виголошено українською мовою (минулого року на науковому З'зді було виголошено три доповіді українською мовою). Та навіть сама форма З'їзду вже майже нічого не нагадує українського. Наприклад, чи конче треба починати з'їзди „коктейлами"? Тільки тому, що так відбуваються американські професійні з'їзди? Але ж для чого тоді балачки про шкідливість алькогольних напитків? Кому-кому, але лікарям аж ніяк не личило б практикувати „коктейлі"...

Або таке: офіційне відкриття з'їзду, яке відбулося о 8-ій годині 28-го червня, відбулося в якійсь невеликій залі, в якій всі присутні не сиділи, але стояли, попиваючи „коктейл"... Це вперше в моєму довгому житті я бачу подібного роду офіційне відкриття поважного З'їзду...

Із цими думками я звернувся до нашого „генералісімуса", якщо б вже дотримуватися військової термінології, нашої „старої лікарської ґвардії" — вельмидостойного Романа Осінчука. Якої думки він про це? Чи це нормальне явище?

Подумавши, наш колеґа відповів, що незалежно від всього, він оптимістично наставлений до дальшого існування УЛТПА. „Взяти хоча б тільки наш журнал „Лікарський Вісник", — сказав він. Якби ми могли всі наукові статті, які там поміщуються, одночасно, бодай скорочено подавати в англійській мові. І якби ми змогли той наш журнал розіслати до всіх бібліотек, до наукових інституцій і т. д., то хіба не промовляло б це до читачів, що існує не тільки наше лікарське товариство, але це товариство є українське і що українці не тільки на словах реклямують себе, але також на ділі показують, що їх науковий дорібок є не гіршим ніж дорібок будь-якої іншої етнічної групи. Про це свідчить теперішній наш науковий З'їзд..."

Дуже добре! Блаженні ті, що вірять! Хочемо вірити, що не „зважаючи на все", не тільки українське лікарське товариство, але також всі інші українські товариства чи організації на еміграції існуватимуть так довго, як довго будуть люди на еміграції, які почуватимуть себе „бодай в певній мірі" українцями...

Нарешті, як ми вже вище згадали, З'їзд вшанував своєю присутністю голова Світового Конгресу Вільних Українців д-р Петро Саварин. Представляючи його присутнім на величавому балю та бенкеті, д-р Цурковський зазначив, що подібно, як українські лікарі будуть все робити аби вилікувати чи „направити" різного роду ненормальності в організмі людини, так само д-р Саварин, треба сподіватися, робитиме все можливе в його силах аби „вилікувати" й направити всі ті ненормальності та нездорові прояви громадсько-політичного характеру, на які ще й досі недомагає українська спільнота на еміграції.

І треба сказати, д-р Саварин за всіма даними дуже добре надається на свій відповідальний пост. Добре освічений, спокійно-рівноважний, не молоденький вже, але не застарий, не зв'язаний із жадними партійними угрупованнями — все це промовляє за тим, що, якщо навіть не всі „хвороби" можна буде вилікувати в суспільно-громадському організмі української спільноти, то в кожному випадку в майбутньому їх напевно буде менше ніж у минулому. Його підбадьоруючу промову присутні привітали буйними оплесками.

Головній Управі УЛТПА та його голові д-рові Мирославові Коленському, як також Управі Відділу Торонто на чолі з д-ром Романом Цурковським, належить щира й заслужена подяка за добре зорганізований 24-ий Науковий З'їзд УЛТПА.

Кінець.

СОЮЗОВЦІ! ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА МАЛУ СУМУ НЕ Є ЖАДНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ. ПЕРЕВІРТЕ НЕГАЙНО ВИСОТУ СВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПІДНЕСІТЬ ЙОГО ДО ТАКОЇ СУМИ, ЯКА ВІДПОВІДАЛА Б ПОТРЕБАМ ВАШОЇ РОДИНИ. ЧИМ БІЛЬША РОДИНА, ТИМ БІЛЬШЕ ТРЕБА МАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЬ НА НЕОБМЕЖЕНУ СУМУ 50,000, 100,000, 200,000 І БІЛЬШЕ ДОЛ. РАДИМО ВАМ ЩЕ СЬОГОДНІ ПЕРЕВІРИТИ ВИСОТУ ВАШОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

80-ліття українського поселення в Торонто

У неділю, 24-го червня, відбулася в Торонто велика імпреза на Виставовій канадській площі — CNE. Комітет Українців Канади відділ Торонто соборним Молебнем відзначив 150-ліття цього міста та 80-ліття українського поселення в цьому мільйоновому місті.

Дощі та хмари, що нависли над Торонто вночі та в неділю вранці, розвіялися і радісне сонце усміхнулося до української громади, яка зібралася о год. 2:00 на площі Екзибишен.

Соборний Молебень святочно відправили о. митрат І. Сиротинський, о. митрат П. Хомин, о. митрат Боднарчук, о. Бублик та о. Хабурський. Співав хор церкви св. Анни, диригент інж. Петро Бубела. Змістовну та цікаву проповідь виголосив о. І. Сиротинський, згадуючи успіхи українців Торонто за цих 80 років.

Канадський національний славень трьома мовами заспівав хор „Веснівка", яким диригувала Квітка Зорич-Кондрацька.

Ведення імпрези перебрав мгр Євген Романчукевич, заступник голови КУК і попросив відкрити свято голову КУК відділ Торонто, інж. Ярослава Соколика. Інж. Соколик сказав, між іншим, що не тільки Торонто гордиться визначними українцями, а й уся Канада. Бо імена такі як Степан Старик, Любка Колесса, Василь Курилик у мистецтві, чи Володимир Тернопольський в судівництві, Стів Подборський у спорті, і багато, багато інших є гордістю цілої Канади. Він додав, що успіхи наших попередників, як і наші сестри та брати в Україні, нас зобов'язують до ще завзятішої праці, спільно в КУК, для добра української справи.

Хор „Веснівка" в гарних бежових довгих сукнях приємно заспівав „Розійдись, туманочку" муз. Сльоти, „В милого сорочка біла" муз. Цегляра та „Ой, високі полонини" муз. Жуковського.

Танцювальний ансамбль „Верховина" осередку СУМ, Торонто, виконав мальовничий „Привіт" та повні темпераменту „Казачок" і „Гопак". Молода чисельна група виглядала і танцювала дуже гарно. Мистецький керівник групи — Євген Івасюк.

Головного промовця Івана Яремка представив д-р Павло Кіт. Він у двомовній 10-хвилинній промові знаменито підкреслив досягнення українців Торонто, їх вклад у життя і ріст Торонто та Канади. Згадав першого імігранта в Торонто і, напевно, його мрії, які його привели з далекої України в цей незнаний іншомовний край. І ми мусимо мріяти про ще вищі досягнення і стреміти до них, заявив Іван Яремко.

Ансамбль бандуристів ім. Гната Хоткевича осередку ОДУМ дуже гарно виконав „Дівочу лірику" муз. Домінчина, інструментальний твір Китастого „Гомін Степів" та народню пісню „*Ішов козак потайком*" в обробці Голенка. Диригувала Валентина Родак.

Посадник міста Арт Еґглетон привітав присутніх, з признанням згадав наш вклад у розвиток Торонто та побажав успіхів на майбутнє.

Танцювальний ансамбль „Явір" при церкві св. Димитрія виконав „Козачка" і „Тропотяночку - Раківчанку", мистецький керівник Дановія Стечишин.

Мгр Романчукевич прочитав привіти і побажання від президента СКВУ Петра Саварина та від голови Централі КУК Івана Новосада.

З коротким цікавим словом про історію Торонто та наших поселенців у ньому виступив д-р Павло Кіт. Цікаво було слухати про події в Торонто паралельно до подій в Україні.

І тут наступив чи не найважливіший момент свята. На рекомендацію КУК Торонто відзначило за надзвичайний вклад праці в українській громаді і в місті Торонто осіб, яких представляв громаді інж. Соколик: Іван Боднарчук - головно за працю в рідношкільництві; о. митрат Петро Хомин - в ділянці преси; Андрій Григорович - особливо за працю в Історичному Товаристві Торонто; д-р Петро Глібович - за зорганізування „Українського Дня Спадщини" на Онтаріо Плейс і завершення постійних студій української історії в Йорк університеті; Сестра Ювеналія Канюк - за довголітню працю в ділянці української музики; Марта Кравців-Барабаш - за зорганізування і довголітнє ведення Українського Музичного Фестивалю; сотник Степан Павлюк - за працю в Українському Канадському Легіоні; письменник Улас Самчук - праця літературна та в літературно-мистецьких об'єднаннях; Стефанія Савчук - передова діячка жіночого руху, член Президії СКВУ та почесна голова СФУЖО; Ярослава і Михайло Шафранюки - засновники та фундатори Канадської Української Мистецької Фундації та меценати української культури; д-р Петро Смильський - визначний науковець у ділянці дентистичної хірургії, за працю в Інституті св. Володимира; Степан Старик - педагог та світової слави скрипаль-віртуоз; Василь Ситник - громадський діяч, головно в ділянці українських кредитових спілок; Микола Воробець - працівник у ділянці танцювального мистецтва; Іван Яремко - провідний політичний діяч Торонто, довголітній міністр урядів Онтаріо.

Відзначення вручали під гучні оплески громади радний міста Василь Бойчук, голова Комітету Українок Канади Маруся Підкович та голова КУК інж. Соколик.

Після офіційної церемонії Андрій Сорока в супроводі пяніста Михайла Бубни заспівав „Коли часом" сл. Франка, муз. Недільського.

На закінчення свята хор братства І-ої дивізії УНА „Бурлака" в чудових вишневих жупанах, з темпераментом заспівав „Наш рідний край" Третяка, також уривки з „Гамалії" - зі солістами В. Драбиком, А. Камінським та С. Кривеньким і фінальну „Пісню про Дніпро" Майбороди, соліст - Андрій Сорока. Диригував Олег Хміль, при піяніно Михайло Бубна.

Присутні дістали в руки естетичні двомовні програмки (без реклям) та летючки „Українці в історії Торонто".

Імпрезу вшанували своєю присутністю мейор міста Арт Еґглетон, радний Василь Бойчук, посли Ал Колин та Юрій Шимко, шкільний радний Олександер Чумак, генеральний секретар СКВУ інж. М. Барабаш, д-р Петро Глібович, голова Провінційної Ради КУК, Василь Дідюк, голова Спілки Українських Журналістів, та багато інших визначних осіб.

Могутній український національний славень закінчив це свято та понісся над озером Онтаріо вдалечінь.

Оксана Бризгун-Соколик

Концерт школи танців „Веснянка"

На території Тандер Бей, колишніх міст-близнят,— Форт Вілліям і Порт Артур, існують три окремі, незалежні одне від одного товариства „Просвіта" Форт Вілліям, „Просвіта" Вест Форт, „Просвіта" Порт Артур. Кожна з них має свій окремий статут і провінційний чартер. Статути ці, поза незначними різницями, майже тотожні. Усі ці три просвіти організовані в першій декаді цього століття (1906, 1909). Хоч кожна з них вела в давному і веде тепер свою діяльність окремо, проте від перших років існування вони, ці просвіти, в певних часах і для означених специфічних потреб координували свою працю. Вони то обмінювались своїми імпрезами (драматичні вистави), то спільно організували хори і відзначували історичні, а навіть і політичні події, роковини Тараса Шевченка, Свято Державности, Листопадові дні тощо.

Відчуваючи велике зацікавлення української дітвори і молоді українськими народними танцями, всі три просвіти в Тандер Бей рішили в 1966 році організувати і відкрити постійну школу народних українських танців. Промотором цієї ідеї був покійний вже Іван Журба, тодішній голова Т-ва „Просвіта" в Порт Артур. З представників усіх трьох просвіт створено Комітет співпраці просвіт, першим головою якою став Іван Журба. Тепер головою Комітету трьох просвіт є один з молодших, Денис Чучмач, перший заступник голови „Просвіти" Вест Форт.

Три просвіти стали спонзорами, а Комітет безпосереднім організатором і керівником Школи Українських Народних Танців, яка згодом прибрала назву „Веснянка". Першою учителькою-інструктором була Іванка Сінкевич з Вінніпеґу, що була першорядним хореографом і організатором навчання. Потім такими учителями-інструкторами були: Наталка Маївська з Едмонтону, Ірка Балан з Вінніпеґу, Таня Вовк з Мінеаполісу. В останніх роках працюють інструкторами молоді люди, „свого хову", колишні студенти цієї ж школи.

Кожного року, на закінчення сезону праці, звичайно, в травні школа дає свій власний повний концерт. Такий концерт, уже 17-ий з черги, відбувся 2-го і 3-го червня ц. р., в авдиторії Лейкгед університетського центра „Тієтр".

У школі в цьому році вчилось 120 дітей і молоді, а в концерті взяло участь 117. З ними працювали: Наталя Козоріз, інструктор-хореограф, Михайло Бараник, Браєн Федорі, Ярослав Карпюк, Керен Клюкі і Ліса Клименко—інструктори помічники. Вони працюючи, оформили п'ять основних груп: початкуючі, молодші, дві середні і найстарші. У кожній з тих груп були ще й підгрупи, в залежності від хореографічних потреб і спрямувань.

В цілому вони запрезентували на сцені 19 танців. Усі танці були дуже дбайливо підготовані і виведені. Дует двох дівчаток (Давн Чоні і Тарелі Полонска) був яскравим показом вищесказаного. Навіть, початкуючі, найменші, у яких ще не слід шукати прецизности виконання танцювали з такою завзятістю і серйозністю, що викликали у публіки радісний і приємний сміх.

Хореографія в деяких танцях була вельми багата. Дивлячись і спостерігаючи логічну послідовність у чергуванні хореографічних фігур, просто важко було повірити, як могли ті юначки і юнаки засвоїти, в першу чергу, в пам'яті своїй, а потім послідовно переходити від кроку до кроку, дуже часто в незвичайно швидкому темпі. Помітною докладністю виконання вже відзначаються середні групи. А щодо старших, то з приємністю приходиться ствердити - факт, що там не то докладність, а професійна балетна прецизність.

Танець—це ж не лише праця ніг, це мусить бути скоординована праця цілого корпуск, рук, голови, очей, а навіть усмішки. Усе це ми спостерігали у середніх, а ще більше у старших групах. Якщо ця група інструкторів згідливо і скоординовано працюватиме в наступних роках, то можна сподіватись, що вони досягнуть мистецьких висот танцю.

При школі танців існує вже кілька років невеличкий ансамбль юних бандуристів, під тією ж самою назвою (Ліса Клименко-керівник, Наталя Козоріз, Леся Козира, Ярослав Карпюк). Ліса Клименко опанувала технічно бандуру до такої міри, що часто виступає як солістка, будучи також і провідною в цьому ансамблеві. Ансамбль виконав низку мелодій в аранжуванні Ліси.

Для більшого урізноманітнення програми концерту комітет „Веснянки" запросив до участи жіночий хор „Просвіти" та мішаний хор „Карпати", під управою музичного керівника і диригента Григорія Мигаля у фортепіяновому супроводі Олі Савчук.

На превеликий жаль, „Веснянка" не має своєї музично-інструментальної групи, яка грала б до танців. Усі танцюристи танцювали під музику, записану на магнітофонній стрічці, що приготовив і нею орудував Мирослав Козоріз.

Концерт ішов два вечори при заповненій залі. Дітвора і молодь легко „хапає за серце". Так і тут. Від першої до останньої точки був встановлений духовий контакт між виконавцями і авдиторією. Публіка незвичайно жваво і тепло реагувала, бо весь концерт проходив справно, без довших затримок поміж поодинокими точками програми. Це у великій мірі слід завдячувати голові Комітету „Веснянки" Несторові Бараникові, який при допомозі своїх найближчих співпрацівників (Беті Карпюк, Беверлі Бараник, Соня Клименко, Мирослав Козоріз) усе точно заплянував і так же перевів.

Не можна не згадати й того, що програмка концерту чепурно і естетично оформлена. Вона стане „сувеніром" не лише для виконавців концерту, але й для багатьох учасників.

„Веснянка" не обмежується тільки цим одним концертом. Вони виступають на запрошення в українських організаціях, під час загально-канадських конвенцій, у місцевих клюбах, в лікарнях, в домах для старших людей.

Усім їм слід погратулювати і побажати: з вірою в Бога і в свої сили—вперед

Григорій Мигаль

НТШ відзначило філолога проф. Константина Чеховича

Для вшанування видатного нашого філолога проф. д-ра Константина Чеховича Філологічна Секція НТШ влаштувала 2-го червня ц.р. сесію, присвячену його науковій праці. Сесію відкрив д-р Василь Калинович привітанням присутніх, з'ясуванням теми сесії й представленням двох доповідачів — проф. д-ра Василя Лева і проф. д-ра Василя Ленцика.

На вступі проф. В. Лев прочитав привітання і благословення Партіярха Йосифа І, який є в письмовому контакті з проф. К. Чеховичем, що проживає тепер у Польщі й продовжує наукову працю.

У доповіді „Константин Чехович як публіцист, педагог, видавець" проф. В. Ленцик подав про нього біографічні дані й обговорив його багатобічну діяльність на полі філології, як ученого дослідника, викладача Богословської Академії у Львові, співробітника наукових журналів, доповідача, рецензента наукових праць, видавця й редактора наукових видань.

К. Чехович народився 21-го травня 1896 року в селі Хиринка перемиського повіту в священичій родині. Матуру склав у перемиській гімназії в 1914 році, теологію студіював у Львові в 1915-18 роках. Брав участь у Визвольній боротьбі, а в 1921-26 роках студіював філософію й філологію в чеському університеті в Празі і в УВУ у проф. Степана Смаль-Стоцького. Ступінь доктора філософії здобув у чеському університеті. На підставі праці про філософа й філолога та лінгвіста Олександра Потебню габілітувався в 1931 році на доцента УВУ в Празі. Працював асистентом при Українському Науковому Інституті в Берліні, а від академічного 1931-32 р. став професором слов'янської філології в Богословській Академії у Львові. Поруч викладів і семінарів зі студентами давав академічні доповіді про Івана Вишенського й Івана Франка. У доповіді „Постать Майсея в творчості І. Франка" доказав, що поет був людиною віруючою, а не атеїстом. Критично оцінив теж Михайла Драгоманова, діяльність якого схарактеризував як атеїстичну, анархістичну й русофільську. Погодився з поглядом І. Франка, що якби українська інтеліґенція прийняла суспільно-політичну ідеологію Драгоманова „над нами, як над нацією, була б висипана могила".

К. Чехович поміщував численні наукові статті, критичні есеї й рецензії та огляди в „Богословії", „Дзвонах", ЛНВ в „Jahrbucher fur Kultur und Geshichte der Slaven" та популярно-наукові писання в часописах.

Як видавець і редактор заснував філологічний журнал „Слово" при філологічному семінарі Богословської Академії. Співробітниками цього журналу були видатні вчені М. Возняк, М. Гнатишак, Т. Пачовський, В. Щербаківський, Е. Грицак.

За відмову перейти на російське православ'я і відкинення пропозиції стати керівником катедри славістики в Львівському університеті большевики заслали його на Сибір на десять років і позбавили громадянських прав на п'ять років.

В 1956 році К. Чехович переїхав до Польщі, де проживає й досі. Там написав рецензію на видану в Кракові „Граматику слов'янської мови" авторства Лер-Сплавінського і Чеслава Бартулі. Рецензія появилася в „Богословії" за 1975 рік.

Черговий доповідач проф. В. Лев засередився на темі „К. Чехович як філолог". Мавши солідну науково-дослідну підготову під керівництвом таких професорів як Степан Смаль-Стоцький, Олександер Колесса, В. Вондрак, Нідерле, К. Чехович написав такі важливіші праці: „Йосиф Добровський", „Граматика Мелетія Смотрицького" та студії про наукові заслуги Степана Смаль-Стоцького й Омеляна Огоновського.

Вершком науково-дослідної праці К. Чеховича була його студія про українського філософа й мовознавця професора Харківського університету Олександра Потебню (1835-1891). Це була габілітаційна дисертація про філософію й психологію мови, про поезію й прозу та про теорію національности на тлі біо-бібліографії цього видатного українського вченого минулого століття. Всі згадані елементи мови скріплюють національний дух і свідомість народу. На думку Потребні, рідна мова, — це найсильніший рушій національної культури. Інтепретуючи тези Потебні, й розробляючи інші питання української філології, К. Чехович поклав помітні заслуги в ділянці українського мовознавства, чим заслужив собі на почесне місце в нашому науковому світі.

В.Б.

Нова книжка УНІГУ

Видавництво Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету видасть незабаром книжку співробітника інституту д-ра Богдана Струмінського „Псевдо Мелешко. Українська апокрифічна соймова промова з 1615-16 рр." (англійською мовою).

У дотеперішніх історіях української і білоруської літератур „Промова Мелешка" (скорочено ПМ) фіґурувала як знаменита сатира або пародія з 1589 року. Знані були три основні її тексти і два другорядні (один у польському перекладі з утраченого ориґіналу, другий — тільки мінімально відмінний від одного з трьох основних текстів).

Підготовлювана до видання праця Б. Струмінського підсумовує стан досліджень над ПМ; дає докладний, досі найповніший життєпис Івана Мелешка, смоленського каштеляна, якому приписана ПМ; дріб'язково розглядає всі п'ять доступних текстів і шість новознайдених Б. Струмінським у польських архівах; зіставляє усі 11 текстів, дає їх англійський переклад і рясні предметні та мовні пояснення в примітках (в кількості понад 225); досліджує співвідношення між усіма текстами ПМ і доходить до висновку, що діляться вони на дві групи — первісну, написану українцем, і вторинну, підредаґовану людиною з впливами російської мови; аналізує риси мови МП лінґвогеографічною методою.

Б. Струмінський установлює походження автора ПМ з мовно української південної частини Пинського повіту Великого Князівства Литовського, а на підставі певних натяків тексту (включно з його московітизмами) та історії родин, яким завдячуємо збереження ПМ, льокалізує написання ПМ на Смоленщині в 1615-18 роках у середовищі русько-польської шляхти, яка в 1611 році відвоювала Смоленськ від Москви для Речіпосполитої. Автор монографії новими аргументами відкидає спроби вбачати в ПМ автентичну соймову промову і визначує жанр ПМ як політично-побутову сатиру, а не тільки забавну пародію, — як дехто твердив. Праця вміщає в собі родовідне дерево текстів ПМ, картографічне зображення ключових мовних рис ПМ, реконструкцію первісного тексту ПМ, два знайдені в архівах листи І. Мелешка, словник усіх слів ПМ з англійським перекладом усіх значень і точною льокалізацією усіх ужить цих слів у ПМ та покажчик власних імен. Для підкреслення значення української мови до монографії додається українське резюме.

Разом книжка нараховуватими близько 170 сторінок друку. Передбачена ціна примірника — 21.95 дол.

У виданні Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО" появилася нова книжка

МИКОЛИ ЩЕРБАКА

ПАХОЩІ СУЦВІТТЯ

ПОЕЗІЇ

104 сторінки (1960-1970) Ціна $4.75 + 75 ¢ порто

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

Подбайте, щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий $75.00 — ЦІНА — Том 2-ий $85.00

Хто замовить ОБА ТОМИ платить $140.00

Тот відтяти і разом з чеком або поштовим переказом (М. О.) вислати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу вислати:

☐ Том 1-ий — $75.00

☐ Том 2-ий — $85.00

☐ Оба томи — $140.00

включно з пересилкою

В долученню пересилаю (чек, М. О.) дол. ....

і прошу вислати на адресу:

Name

No Street

City State Zip Code

В глибокому смутку ділимося болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 23-го липня 1984 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий

БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

на 87-му році життя

бл. п.

ВАСИЛЬ БУКАТКО-КРЕХОВЕЦЬКИЙ

бувший адьютант Начального Командира УГА ген. М. Омеляновича-Павленка, полонений польських таборів смерти в Стшалково і Вадовіцах, б. управитель народних шкіл у Галичині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в четвер, 26-го, о год. 8-ій веч. і п'ятницю, 27-го липня 1984 р., о год. 9-ій ранку в похоронному заведенні Насевича, 109 Е. Табор Ровд у Філядельфії, Па., а відтак з церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії перевезені на український католицький цвинтар Пречистої Діви Марії у Факс Чейсі, Па.

Важким горем прибиті:

КОРНЕЛЬ — син з дружиною
ІРЕНА КОПИТКО — дочка з чоловіком БОГДАНОМ
АНАТОЛЬ — син
МИРОСЛАВ КОПИТКО — внук з родиною
КОРНЕЛЬ КРЕХОВЕЦЬКИЙ — внук з родиною
САВА — внучка з родиною
ЕВГЕН КОПИТКО — внук з дружиною
ЛЕСЯ БОГДАНІВ з родиною
ЕВГЕН ВАЩУК з родиною
БОРИС ВАЩУК з родиною
ЮРІЙ ВАЩУК з родиною
РОБЕРТ ВАЩУК з родиною
ХРИСТЯ БАРТОШ з родиною
РОМАН КРОХМАЛЬНИЦЬКИЙ з родиною
АНДРІЙ І АЛЕКСАНДРА — правнуки
Ближча і дальша Родина в Україні

Спортові розсипки

Останні із кваліфікаційних змагань за вихід до Олімпійської збірної ЗСА були боксерські та їзда на конях.

Боксерські змагання відбулись у Форт Ворті, Тексас 10-го червня ц.р. між мистцями та їхніми суперниками, а чотири тижні пізніше їх повторено у Ляс Вегас. З 12-ох категорій ваги у п'ятьох випадках суперники перемогли, так що рішальні змагання повторено наступного дня, і хто здобув дві перемоги, остаточно закваліфікувався. До таких вимог елімінаційних ігор ряд змагунів висловили застереження. Цьогорічна боксерська дружина ЗСА сильніша ніж збірна з 1976 року, яка здобула п'ять золотих медалів.

Ви нарікаєте?—запитали вершники,—а що ви сказали, якщо б вам довелося кваліфікуватись п'ять разів? Як вже повідомлено, ці змагання відбулись у Лейк Плесіді, Н. Й., та впродовж трьох днів охоплювали три різні ділянки. Першого дня-дресаж, що включає поставу коня і вершника, хід та біг трапом і чвалом. Другого дня кінь повинен виказати витривалість в бігу на 4-ри милі із легкими перешкодами, а третього—скоки через перешкоди.

Точкування в цих змаганнях відбувається індивідуально для кожного вершника як також і дружиново, так що разом є шість медалів.

В 1976 році дружина ЗСА здобули перше місце. Спочатку був плян отаборитись біля Бостону в мочаристій околиці, що й зроблено, але хмари комарів прогнали вершників і вони перенеслись коло Філядельфії.

Підведенна Африка

Цю країну виключено від участи в міжнародних змаганнях через расову дискримінацію, проте двоє колишніх її громадян візьмуть участь в Ігрищах.

Перший—це Сідней Марі який закінчив студії в університеті Вілланов коло Філядельфії та в травні став громадянином ЗСА. Як противників, Марі матиме еліту в бігу на 1,500 м, а саме: Скатта І Маршала із ЗСА, рекордсмена Стіва Оветта та Стіва Крама з Англії.

В березні приїхала до Англії Південної Африки 18-літня змагунка в бігу на віддалі від 800 м. і вгору. Це Зола Балу, яка, на зразок деяких африканських атлетів (Кіп Кейно та інших), біжить босоніж. Зола побила рекодр румунки Пуїки на 2,000 м., але фактично буде змагатись у бігу на 3,000 м. при участі Пуїки і Мері Декер. Золі Бадд швидко надане горожанство Британії (доказ, що спорт—це політика), що викликало застереження.

На змаганнях, які відбулись три тижні перед Ігрищами, змагун Бубка побив свій власний рекорд скоку з жердкою, досягнувши 19 футів і 4½ інча.

Болівія і Чіле

Як всі держави Південної Америки, так і ці дві заборговані в Міжнародному валютному Фонді, а коли прийшлось віддавати борги, не було грошей навіть заплатити відсотки. Отож вони й повідомили Організаційний комітет, що не зможуть взяти участи в Олімпіяді. Для оправдання Болівія наведа зачіпливу статтю у „Вашінгтон Пост", із пізнішим перепрошенням та відкликом.

Пішов в рух рейдуючий 64-річний дипломат, колишній амбасодор Еспанії до Москви і теперішній голова МОК Хуан Самаранч, який в співпраці із П. Юберротом „переконали" обидві держави взяти участь в Ігрищах. А злі язики запитують, скільки „зелених" потрібно було для зміни думки.

Недозволені стимулянти

Почавши від 60-их років, виринули два дразливі питання. Перше—аматорство, псевдо-аматорство та прихований професіоналізм. В цьому напрямі МОК виніс ряд рішень, які не оправдались, бо унапрямлення спортових ділянок схилялось до професіоналізму.

А друге—критичного характеру питання, тісно сполучене із професіоналізмом, як здобути осяги. І тут входять в гру уживання стимулянтів, де, коли та в яких видах спорту їх уживають.

Спочатку це було уживання чоловічих гормонів, тестестеронів, для більшої потужности м'язів. Опісля увійшли в гру хемічні стимулянти, зокрема анаболічні стероїди, про які лікарі висловлюються, що вони можуть мати шкідливі наслідки, включно із раком печінки.

Почалось в Любляні

СССР приступив до участи в Ігрищах в 1952 році та незадовго осягнув домінацію, зокрема в жіночих легко-атлетичних змаганнях. В 1963 році відбулись в Любляні, Югославія, змагання за мистецтво Европи в легкій атлетиці та гімнастиці. Вперше встановлено тут провірку статі та гормонів. Три атлетки не стали до цієї провірки і тим самим не взяли участи у змаганнях. Це були дві сестри із надволзьких німців, Ірина і Тамара Пресс та румунка Віоріка Баляш. Вони відмовились від провірки гормонів, а не полу.

Але на Олімпіяді в Токіо в 1964 році всі згадані змагунки не тільки здобули золоті медалі, але й встановили рекорди в їхніх конкуренціях. А там відбувалась провірка полу, як і гормонів.

Пан-Американські Ігрища

Вони відбулись в Каракасі, столиці Венесуелі, в другій половині липня 1983 року зразу після відбуття мистецтв Европи в легкій атлетиці.

До Каракасу спроваджено німецького лікаря-хеміка, який вже під час змагань брав зразок мочі. Катастрофа: 17-ом змагунам, на підставі аналізи, відібрано їхні медалі, їх завішено, а 13 атлетів із ЗСА не ставали до змагань. Мабуть, цей образ — 17 суспендованих і 13, що відмовились, вказує, до якої міри були вживані стероїди.

На Олімпіяді братимуть зразок від перших чотирьох в індивідуальних та двох дружинових та під охороною доставлятимуть їх до ляборaторії Каліфорнійського університету.

Ф. Лукіянович

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34, System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю перейде вишкіл.
Зголошення:
Український Народний Союз
(201) 451-2200

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ДАЛЬШЕ ПОЛІПШЕННЯ СВОЄЇ 90-РІЧНОЇ СЛУЖБИ СВОЇЙ ГРОМАДІ В ДІЛЯНЦІ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЕРЕЗ ЗНИЖЕННЯ ЧЛЕНСЬКИХ ВКЛАДОК У КЛЯСІ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Й НОВІЙ КЛЯСІ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ЩОБИ ДАТИ НАГОДУ ВСІМ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ЯК І НЕ ЧЛЕНАМ НАБУТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ВИСОКІ СУМИ ЗА НИЗЬКУ ЦІНУ І ТИМ САМИМ ЗАБЕЗПЕЧИТИ КРАЩУ ДОЛЮ СВОЇМ РІДНИМ, ТО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

впровадив надзвичайно низькі ціни на

Термінове Забезпечення

ЯКЕ ПОВИННІ НАБУТИ ВСІ УКРАЇНЦІ АМЕРИКИ Й КАНАДИ У ВІЦІ ВІД 16 до 55 РОКУ ЖИТТЯ.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ дає змогу забезпечитися в УНСоюзі на НЕОБМЕЖЕНУ суму.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ є незвичайно дешева. 20-річна людина може набути 50,000 долярів забезпечення з річною вкладкою за суму 108.50 дол.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ забезпечує на 5 та 10 років, а перед закінченням того реченця дозволяє на зміну термінової грамоти на постійну, чи довше реченцеву, згідно з бажанням забезпеченого.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ запевняє її власникам усі членські права, включно із правом на грошову допомогу.

ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УНСОЮЗУ можуть набути однаково члени, як і не-члени УНСоюзу, вона, зокрема є необхідною для придбання ДОСТАТНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ незаможним родинам з підростаючими дітьми, які потребують високого, а водночас дешевого забезпечення на час, доки діти підростуть й здобудуть освіту.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ дає особам і родинам незрівняну нагоду ДОПОВНИТИ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ до висоти, яка дійсно дає економічну безпеку на випадок передчасної смерти, ОСОБЛИВО ВДОВАМ І СИРОТАМ, ЯКІ ВТРАТИЛИ МУЖА І БАТЬКА.

ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ! Скористайте з цієї виімкової нагоди, щоб ДОПОВНИТИ своє дотеперішнє забезпечення найбільшої потреби Ваших найближчих.

НЕ-ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ! Станьте членами найстаршої й найбільшої й найбільшої української установи у вільному світі, забезпечивши себе й своїх рідних перед завжди можливим риском передчасної смерти дуже дешевою грамотою ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ЧЛЕНИ Й НЕ-ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ! Не відкладайте забезпечення свого й своїх рідних на НЕПЕВНЕ ЗАВТРА. Не вдоволяйтеся малим забезпеченням. Важливим є не те чи ви є забезпечені, але чи ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДОСТАТНЬО? За пару долярів місячної вкладки, можете придбати високу суму забезпечення, від якої може залежати ДОЛЯ ВАШИХ НАЙДОРОЖЧИХ.

ГРОМАДЯНИ! Негайно зверніться до місцевого секретаря чи організатора УНСоюзу, або пишіть прямо до Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі за інформаціями про Союзове забезпечення. Пам'ятайте про народну приповідку: БЕРЕЖЕНОГО ГОСПОДЬ БЕРЕЖЕ!

Ukrainian National Association
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-8779
Vera Kowbasniuk-Shumeyko, President
Established 1920

НАСТУПНІ ГРУПОВІ ВИЇЗДИ МАЮТЬ ЩЕ ОБМЕЖЕНЕ ЧИСЛО МІСЦЬ ДЛЯ ВАШОЇ УЧАСТИ!

ESPANA BRAVA — $897.00

September 3-17, 1984

Barcelona ■ Madrid ■ Costa del Sol Montserrat Monastery ■ Toledo Granada

Included: 1st Class Hotels, Daily Breakfasts, 3 Lunches, Transfers, City Tours, Service Charges, Taxes

via IBERIA AIRLINES
Escort: MARTA SALYK JACUSZKO

HAPPY HAWAII

Nov. 27 — Dec. 4, 1984 — 1 Island Holiday
Honolulu, Oahu — $696.00
Nov. 27 — Dec. 7, 1984 — 2 Island Holiday
Oahu and Maui — $967.00

Featuring: the superior beachfront HOLIDAY INN in Honolulu, Kaanapali Beach Hotel in Maui, Honolulu and Maui sightseeing, transfers, porterage, Inter island airfare for two Island Tour, taxes.

via UNITED AIRLINES
Escort: ANDREW LASTOWECKY

Мистецьке оформлення
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
У книжці 16 новель.
Ціна: $12.00. Пересилка $1.00.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА
ДЗЕРКАЛА
НОВЕЛІ

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО
коштує
$5,000 — $10,000
забезпечення
АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Забезпечення, виданих після 1-го жовтня 1983 року, виносять:

$6.50	річно
$3.35	піврічно
$1.75	квартально
.60	місячно

ЦЮ ГРАМОТУ МОЖУТЬ НАБУТИ **ТІЛЬКИ** ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ У ВІЦІ 16 до 55 років

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ",
Нюарк, Н. Дж.

НАДЗВИЧАЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Рада Директорів Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Нюарку, Н. Дж. повідомляє всіх Членів Кооперативи та все Громадянство Нюарку й околиці, що невдовзі сповниться 25 літ від заснування цієї української фінансової установи.

У зв'язку з цим Ювілеєм, Рада Директорів вирішила, що власники звичайних ощадностевих конт отримають одноразово, за третій квартал 1984 року,

„ЮВІЛЕЙНУ ДИВІДЕНДУ";

річна стопа опроцентування буде піднесена для цієї особливої нагоди зі звичайних у нашій Кооперативі

7½% до 10%.

Ця постанова Ради Директорів нашої Кредитівки — це один із численних доказів, що її Члени отримують у нас найкориснішу фінансову обслугу.

За РАДУ ДИРЕКТОРІВ:

ОРЕСТ ЦЯПКА, *голова* — ІГОР ЛЯШОК, *скарбник*

Червень 1984

SELF RELIANCE (NEWARK, N.J.) FEDERAL CREDIT UNION
734 Sandford Avenue ■ Newark, N.J. 07106
Tel.: (201) 373-7839

Отець проф. В. Микитюк...

(Закінчення зі стор. 2)

цементу, я пошепки запитав Деця, що то за прямокутна рама посередині табору? Децьо відповів: „Це так виглядає шибениця, на якій вішають в'язнів". На тому наша розмова закінчилася. Кожний в'язень знав, що його життя одного дня може закінчитися як не на шибениці, то пострілом з кріса. Для німців ми не були людьми. Як велася акція „один до сто", себто за одного вояка-німця забитого на фронті, мало бути вбитих сто чужинців; в той час багато в'язнів повмирало.

Для в'язнів важливим було не попасти на ревір, себто першу поміч. Тут кололи в'язнів отруйними застриками. Багато з наших в'язнів повмирало від тих уколів. На інших внутрішніх командах праці треба було тягати вал, що втискав шутер в подвір'я, щоб воно було гладке. Котити вал цілий день і кожний день — це смертельна робота. Децьо хотів жити і боровся зі собою. Тяжкою працею було також воження землі тачками з одного місця в друге, щоб площа була рівна. В дощовий день — це була пригноблююча робота. Дуже рідко, але викликали Деця на зовнішні команда праці, як, наприклад: „командо шляку". Шляк-рештки, після очищення залізної руди, виливали на велику площу, де ця „лява" тужавіла. Відтак заганяли в'язнів, щоб ту масу розбивати на куски, доставляти до млина, де перемелювалося на шутер, який вживали на покриття доріг, подвір та подібне. Відпадки шляку — дуже гострі. Тіло, покалічене шляком, залишає знаки на все життя в людини. Ферментація шляку пошкоджувала легені — і від цього багато в'язнів повмирало.

Одного дня нас обох поліція покликала на переслухання. Це виглядало досить дивно і підозріло. Перед тим нас ніколи на слідство разом не кликали. Але, після майже трьох місяців терпінь, це фактично був останній день ув'язнення Деця. Його звільнили — худого, постарілого і похилого. „Бувай здоров Михайле!" — це були його останні слова. Великі і теплі сльози покотилися у нього і в мене з очей, і це було наше останнє побачення. Так закінчилося ув'язнення о. проф. Володимира Микитюка у концтаборі ч. 21 в Галендорфі. (Детально справа Деця описана в моїй книжці „Німецькі концентраційні лягери").

Як мені відомо, о. Микитюк дістав наказ від адміністрації концтабору ч. 23-до 48 годин виїхати в Україну, що він і зробив. Після повної окупації західніх українських земель совєтською владою НКВД його арештувало і на очах людей розстріляло в його рідному Станиславові. „За що стріляєте", — це були його останні слова! Вірив він у Божу справедливість.

Інформації в цій справі чи відомості про останні години у Ватенштедті о. Микитюка прошу вислати на адресу: Михайло Ільків 424-А Chatham Court, Lakewood., N. J. 08701.

АДВОКАТСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЗЕНОНА Б. МАСНОГО,
АДВОКАТ
140-142 Second Ave.
Український Народний Дім Кімната ч. 46
Нерухомі посілості, малі корпорації, тестаменти, „траст" й інше.
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 477-3002

■ REAL ESTATE ■

ВІДКРИТО ДЛЯ ОБСЛУГИ ВАШИХ РЕАЛЬНОСТЕВИХ ПОТРЕБ!
ELOISE & NICK POPOVICH
REALTOR/REALTOR — Associate
з гордістю представляє Вам
PORT POPOVICH REALTY INC.
850 N.W. HARBOR BLVD.
PORT CHARLOTTE, FL 33952
Phone: 1-813-629-3179

ГАРНИЙ ДІМ
положений при N. Spring Lake. Паркетові підлоги при вході і коридорах. Атрактивно викінчений. Окрема їдальня і місце на сніданки, вентиляція у стелі, обгороджена сіткою веранда, щоб відпочити і любуватися краєвидом. Власник спішить продати. $85,000. PORT No. 123
Building Sites — 80 x 125 on paved streets $2,300 and up; some with terms. PL-3

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
CYPRESS HILLS MONUMENTS
В БІЛЯНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.
Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

HELP WANTED

Одинокий, старшого віку, при добрім здоров'ю та матеріяльно забезпечений, хотів би мати **ПОМІЧНИКА-ГОСПОДИНЮ** жінку середнього віку. Умови за згодою.
Тел.: (212) 499-1534, Роман після 9-ої год. веч.

● РІЗНЕ ●

UKRAINIAN TYPEWRITERS ALSO OTHER LANGUAGES COMPLETE LINE
of office machines, equipment as addressers duplicators., check-writers, safes etc.
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
8 - 11 A.M. 7 days and nights.

ВІЮ, ВІЮ ВІНЕЦЬ...
Найкращі дитячі пісні до співу і забави, стерео або моно касетки. $7.50, висилка $1.70. Чек або „моні ордер" до:
ANASTASIA STARUCH
6702 Tahalla Dr.
Alexandria, Va. 22306

ПОРАДА ТИМ, ХТО ХОЧЕ ДОВГО ЖИТИ
Коли Ви маєте 40-45 років і хотіли б жити довго, довго, аж до 80 років, 95 або і 130 років, а може і більше, для цього треба вивчити і виконувати ті поради, які подав в своїй книзі
„СЕКРЕТ ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я І ДОВГОЛІТНЬОГО ЖИТТЯ"
проф. Володар Добролюб.
Шліть замовлення на адресу:
145 Prospect Park West
Brooklyn, N.Y. 11215
Ціна 10.00 дол.

• FUNERAL DIRECTORS •

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
24 HOURS A DAY

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568